

การกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสังคมไทยยุค 4.0 Repeated offenses in narcotics cases of juvenile in Thai society 4.0 Era

ศิริลักษณ์ ปัญญา *

Siriluck

Panya *

เสาวลักษณ์ ทาแจ้ง **

Saowaluk

Thajang **

บทคัดย่อ

ยาเสพติดภัยร้ายใกล้ตัวที่เข้ามาแพร่ระบาดในสังคมไทย โดยเฉพาะเยาวชนที่เสมือนเป็นกำลังและสมองของชาติ เนื่องด้วยปัจจุบันเยาวชนของไทยมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์มากเป็นอันดับต้น ๆ ของโลก ซึ่งเยาวชนสามารถเข้าสู่สื่อที่อันตรายได้ง่ายโดยไม่ต้องยอมรับว่ายุค 4.0 สื่อเป็นสิ่งที่ยากต่อการควบคุมจึงเป็นช่องว่างในการเกิดอาชญากรรมและคดียาเสพติดอย่างมากมาย จะเห็นได้ว่าเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ที่กระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดมักมีพฤติกรรมที่ไม่เกรงการลงโทษของกฎหมาย ทำให้เกิดเครือข่ายและตั้งกลุ่มโดยใช้สื่อออนไลน์เป็นช่องทางก่อความวุ่นวายในสังคม ก่ออาชญากรรมที่รุนแรงขึ้น ซึ่งปัญหาดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่อประเทศชาติที่จะต้องเสียกำลังคนและงบประมาณมากมายในการป้องกัน แก้ไข เยียวยา ปัญหาเหล่านี้ โดยเยาวชนที่เคยกระทำผิดเกี่ยวกับการใช้สารเสพติดหากขาดความรักความเอาใจใส่จากครอบครัวและการยอมรับจากสังคมจะทำให้เกิดความโดดเดี่ยว ส่งผลให้กลับไปคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมเกี่ยวกับยาเสพติดหรือการคบหาสมาคมเพื่อนใหม่หรือเพื่อนจากสถานพินิจ โดยการติดต่อสื่อสารกันผ่านทางโลกออนไลน์ที่ง่ายต่อการยั่วให้เกิดการกระทำผิดซ้ำในการซื้อขายรวมกลุ่มเสพสารเสพติด ดังนั้นการหาแนวทางป้องกันแก้ไขนั้นทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องร่วมมือวางแผนกำหนดมาตรการปฏิบัติร่วมกัน จึงจะช่วยสร้างเยาวชนที่ดีมีศักยภาพเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: การกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน สังคมไทยยุค 4.0

Abstract

Narcotic drugs that are approaching the epidemic in Thai society. Especially the juvenile who are like the strength and the brain of the nation. Due to the fact that Thai juvenile are using the top social media in the world, young people can easily enter into dangerous media by acknowledging that the 4.0 era is difficult to control a gap in crime and many of drug cases. It is found that most children and juvenile who have repeatedly committed drug offenses have behavior that is not afraid of legal punishment. Therefore, it creates networks and groups using online media as a means to cause trouble in society. Committed violent crime, which has so much impact on the

* อาจารย์ประจำคณะพยาบาลศาสตร์ สาขาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช มหาวิทยาลัยราชธานี วิทยาเขตอุดรธานี

* Lecturer in Department of mental health and psychiatric nursing, Faculty of nursing at Ratchathani University Udonthani campus.

** อาจารย์ประจำคณะพยาบาลศาสตร์ สาขาวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน มหาวิทยาลัยราชธานี วิทยาเขตอุดรธานี

** Lecturer in Department of Community nursing; Faculty of Nursing, Ratchathani University Udonthani campus.

วันที่รับบทความ 14 มกราคม 2562 วันที่แก้ไขบทความ 8 กรกฎาคม 2562 วันที่ตอบรับบทความ 26 พฤศจิกายน 2562

nation that will lose manpower and budget to prevent and solve these problems. The juvenile who commit crimes related to substance abuse, which lacks love and care of family. Acceptance in society youth will be isolated and locked themselves in the online world, which is easier to cause provocations recidivism for drug dealing and drug groups. Therefore, finding ways to prevent and resolve the situation. all stakeholders need to work together to plan practical measures. It gives young people a great potential to be an important human resource in the development of a sustainable nation.

Keywords: *Repeated offense, Narcotics, juvenile, Thai society*

บทนำ

การกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน คือ การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเกี่ยวกับคดียาเสพติดเกินกว่าหนึ่งครั้งขึ้นไป สำหรับเด็กและเยาวชนที่ผ่านกระบวนการยุติธรรมมาแล้วแต่กลับมาก่อทำผิดซ้ำกลับมีมากขึ้น จากข้อมูลสถิติรายงานคดีประจำปีของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนพบว่า ในปี พ.ศ. 2552-2557 คดียาเสพติดเป็นคดีที่เด็กและเยาวชนถูกดำเนินการมากที่สุด จำนวน 129,844 คดี ซึ่งหนึ่งจำนวนในนี้เป็นกรกลับมากระทำความผิดซ้ำจำนวน 14,738 คดี และคดีที่มีอัตราการกระทำความผิดซ้ำมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับกรกระทำความผิดในฐานอื่น ๆ (Aphiwut, 2017) ยาเสพติดนับเป็นปัญหาที่เรื้อรังของมวลมนุษยชาติเพราะเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดผลกระทบมากมายหลายด้านทั้งกับตัวของบุคคล ครอบครัว สังคมและเศรษฐกิจของชาติ จะเห็นได้ว่ากว่าครึ่งศตวรรษมาแล้วที่ทั่วโลกทำสงครามกับ “ยาเสพติด” โดยจะเน้นการใช้กำลังต่อต้านและปราบปรามอย่างรุนแรง จะใช้เจ้าหน้าที่เข้าไป กวาดล้าง จับกุม และทำลายแหล่งผลิตยาเสพติด แต่ในทางกลับกัน ปัญหายาเสพติดยิ่งเพิ่มสูงมากขึ้น จะพบว่ามีรายงานของสำนักงานป้องกันยาเสพติดและปราบปรามอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ หรือ UNODC ในปี 2016 ระบุว่า มีประชากรประมาณ 243 ล้านคน หรือ ร้อยละ 5 ของประชากรโลก ที่อายุระหว่าง 15-64 ปี ใช้ยาเสพติดผิดกฎหมาย โดยมีผู้ใช้ยาเสพติดที่มีปัญหาประมาณ 27

ล้านคน หรือ ร้อยละ 0.6 ของประชากรผู้ใหญ่ทั่วโลก หรือ 1 คนในทุก ๆ 200 คน อย่างไรก็ตาม ในแต่ละปีมีเพียง 1 ใน 6 ของผู้ใช้ยาเสพติดของผู้ใช้ยาเสพติดทั่วโลกที่เข้ารับการบำบัดรักษา นอกจากนั้นยังมีจำนวนผู้ถูกกล่าวหา ถูกจับกุมและต้องขังเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จนเป็นปัญหาใหญ่ของกระบวนการยุติธรรมในทุกประเทศที่กำลังหาวิธีการแก้ไขปัญหานี้ และจากการประชุมสมัชชาสหประชาชาติว่าด้วยปัญหายาเสพติดโลกปี 2559 (United Nations General Assembly Special Session [UNGASS], 2016) จากสภาพสังคมในปัจจุบันนั้นทำให้ต้องมีเยาวชนจำนวนมากที่ต้องโทษด้วยคดียาเสพติด เมื่อกระทำความผิดต้องเข้าไปอยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กเมื่อกลับออกไปแล้วยังพบว่าวนกลับ เข้ามาอีกเนื่องจากการกระทำผิดซ้ำ ๆ ซึ่งปัญหาดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับระบบการดูแลเด็กและเยาวชน ซึ่งการกลับเข้ามาในสถานพินิจอีกครั้งนั้น เยาวชนส่วนใหญ่มักจะกระทำความผิดที่รุนแรงขึ้น จากข้อมูลของ Department of Juvenile Observation and Protection (2014) พบว่า คดีที่กระทำผิดซ้ำมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ คดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ (ร้อยละ 47.77) รองลงมาเป็นคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน (ร้อยละ 29.57) และคดีเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย (ร้อยละ 8.76) และการที่จะต่อสู้ป้องกันเด็กและเยาวชนไทยให้ห่างไกลกับปัญหายาเสพติดนั้น ควรเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างครอบคลุมทุกมิติเพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไข

ปัญหาที่ยั่งยืน ซึ่งทางครอบครัว ชุมชน สังคม รัฐบาล และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องมีความร่วมมือกันเป็นภาคีเครือข่ายในการดำเนินการไม่ว่าจะเป็นการป้องกันปราบปรามยาเสพติดที่มีอยู่ให้หมดไปไม่ว่าจะตลาดมืดทั่วไปหรือในตลาดออนไลน์ที่ยากต่อการควบคุม และการให้โอกาสกับเด็กและเยาวชนเมื่อมีโอกาสกลับมาอยู่ในสังคมปกติเพื่อช่วยลดปัญหาการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดและช่วยให้เด็กและเยาวชนมีชีวิตที่ดีใส มีอนาคตที่ดีเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

ปัญหาหายาเสพติดในประเทศ

สำหรับประเทศไทย จากข้อมูล พบว่า มีจำนวนประชากรไทยที่เข้ารับการบำบัดรักษาหายาเสพติดจากกระทรวงสาธารณสุข ในปี พ.ศ. 2556-2558 คือ พ.ศ. 2556 จำนวน 156,884 คน พ.ศ. 2557 จำนวน 98,421 คน และ พ.ศ. 2558 จำนวน 55,683 คน แสดงให้เห็นว่ามีแนวโน้มของผู้เข้ารับการบำบัดรักษาหายาเสพติดลดลง แต่ในสัดส่วนผู้เข้ารับการรักษานั้นกลับเป็นกลุ่มเด็กและเยาวชนที่มีอายุ 15-24 ปี อยู่ถึงร้อยละ 50 (Center for Drug Prevention and Suppression of the Department of Mental Health, 2016) จากคำกล่าวที่ว่า “เด็กวันนี้คือผู้ใหญ่ในวันหน้า” โดยกลุ่มเด็กและเยาวชนเปรียบเสมือนแรงกำลังของประเทศชาติในอนาคต จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดการกับปัญหานี้อย่างเร่งด่วนและมีประสิทธิภาพในเชิงนโยบายมีความสอดคล้องตามแผนงานยุทธศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำบนพื้นฐานของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) เป็นแผนแม่บทหลักของการพัฒนาประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ซึ่งยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตาม วิสัยทัศน์ “สู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” โดยมีกรอบวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ยังคงมีความต่อเนื่องจากวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 และกรอบหลักการของการวางแผนที่น้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยึดคน

เป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม การพัฒนาที่ยึดหลักสมดุล ยั่งยืน โดยในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 จะมียุทธศาสตร์ที่ 1: การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ และ ยุทธศาสตร์ที่ 5: การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศ สู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน นั้นหมายถึงการพัฒนาในด้านทรัพยากรที่สำคัญที่สุด คือ ประชากรที่มีคุณภาพและมีสุขภาวะที่ดี จะเห็นได้ว่าการผลักดันและพัฒนาประเทศให้ก้าวไปข้างหน้าพร้อมกับยุคสมัยของความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีหรือที่เรียกกันว่า ไทยแลนด์ 4.0 นั้นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด คือ เด็กและเยาวชนที่มีคุณภาพ

ยาเสพติดกับเด็กและเยาวชนไทยในยุค 4.0

จากการสำรวจข้อมูลสถิติสถานการณ์ทางวัฒนธรรมของเด็กและเยาวชนไทย พบปัญหาหายาเสพติดมากถึง 2.7 ล้านคน โดยพบช่วงอายุระหว่าง 15-19 ปี ต้องเข้ารับการบำบัด จำนวน 3 แสนคน เยาวชนอายุ 11 ปี เริ่มเสพยาบ้า จำนวน 7 คน และที่น่าตกใจ คือ เด็กอายุ 7 ปี เป็นผู้ส่งยาบ้า (Department of Mental Health, 2019) จากการศึกษาของ Pimpisa et al. (2017) พบว่า นักเรียนมีการใช้สารเสพติดผิดกฎหมายมากที่สุด คือ กัญชา ร้อยละ 9.5 รองลงมาเป็นยาบ้า ร้อยละ 8.8 และจากข้อมูล 3 ปี ย้อนหลัง พ.ศ. 2560-2562 ของ Princess Mother National Institute on Drug Abuse treatment (2019) พบการใช้สารเสพติดมากที่สุด 4 อันดับแรก ยังคงเป็น ยาบ้า สุรา ยาไอซ์ และกัญชา ตามลำดับ ยาเสพติด ยังคงแพร่ระบาดเข้ามาในประเทศไทย โดยเฉพาะยาบ้า เฮโรอีน และยาไอซ์ ส่วนใหญ่มาจากพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำที่เป็นแหล่งผลิตใหญ่ โดยมีพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นช่องทางในการลักลอบลำเลียงนำยาเสพติดเข้าประเทศ นอกเหนือจากนั้นปัจจุบันกลุ่มผู้ค้าหลักเสี่ยงการส่งมอบให้กับผู้ซื้อโดยตรง โดยใช้วิธีการติดต่อผ่านสื่อสังคมออนไลน์แล้วแจ้งจุดที่วางยาเสพติด อีกทั้งลูกค้ารายย่อยยังนิยมซื้อขายยาเสพติดผ่านสื่อสังคมออนไลน์

และส่งมอบผ่านทางพัสดุไปรษณีย์ทั้งของภาครัฐและภาคเอกชนมากขึ้น (Office of the Narcotics Control Board, 2019)

ด้วยความเจริญที่เข้าสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 เป็นยุคดิจิทัลที่มีเครื่องมือการเข้าถึงสื่อได้อย่างกว้างขวางจากรายงานผลสำรวจสถานการณ์เด็กกับภัยออนไลน์ พ.ศ. 2562 พบว่า เด็กและเยาวชนไทย เด็กร้อยละ 54.6 ใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่า 6 ชั่วโมง/วัน และใช้ผ่านแท็บเล็ตหรือสมาร์ตโฟนมากถึงร้อยละ 83.1 รองลงมาเป็นคอมพิวเตอร์ที่บ้าน ร้อยละ 12.7 โรงเรียน ร้อยละ 2.3 และร้านคอมพิวเตอร์ร้อยละ 1.8 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่ใช้เพื่อการพักผ่อนความบันเทิง ร้อยละ 66.8 เช่น ดูหนัง ฟังเพลง เล่นเกม เป็นต้น นอกจากนี้จะทำให้เด็กและเยาวชนเข้าถึงตลาดยาเสพติดผ่านสื่อออนไลน์ได้ง่ายขึ้น ยังส่งผลให้มีโอกาสพบเห็นสื่อลามกอนาจารทางออนไลน์โดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม ร้อยละ 73.8 (Internet foundation of Child Online Protection Action Thailand [COPAT], 2019) อันนำไปสู่ความเสี่ยงอันตรายต่อชีวิตจากการถูกล่อลวงจากคนไม่ดีที่หลอกลวงเอาทรัพย์สิน หรืออาจถูกคุกคามทางเพศได้โดยปัจจุบันด้านการตลาดยาเสพติด สามารถเข้าถึงได้ง่ายผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook Twitter, Youtube ฯลฯ โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนไทยนั้น พบว่า มีข้อมูลการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตมากเป็นอันดับต้น ๆ ของโลก แม้ว่าสื่อออนไลน์นอกจากจะใช้ในด้านการศึกษาและด้านอื่น ๆ ที่มีประโยชน์ แต่ในทางกลับกันคนร้ายก็ใช้ประโยชน์จากสื่อสังคมออนไลน์นี้ด้วย มีการขายสินค้า ขายยาเสพติด โดยปิดบังตัวตนผู้ซื้อและผู้ขาย มีการสร้างเนื้อหาและรูปแบบสินค้าใหม่ตลอดเวลา ทำให้ยากต่อการปราบปรามทั้งนี้ตลาดยาเสพติดทางสื่อออนไลน์ในประเทศไทยนิยมใช้ Twitter มากกว่า Facebook และมีการส่งสินค้าด้วยวิธียื่นให้กับมือโดยตรง หรือทางบริการไปรษณีย์ (Nation New Bureau of Thailand, 2019) โดยวิธีการซื้อขายผ่านสื่อออนไลน์จากการศึกษาข้อมูลมีรูปแบบ ดังนี้

1) การสั่งซื้อสิ่งเสพติดผ่านกล่องข้อความใน Facebook หรือ LINE ผู้ซื้อจะสั่งซื้อยาเสพติดที่ต้องการผ่านการสนทนาตกลงซื้อขายกับผู้ขายจนได้จำนวนสินค้าที่ต้องการและราคาที่ตกลงกัน จากนั้นผู้ขายจะวางสินค้าตามจุดที่นัดหมาย เช่น ช้างทาง ใต้ต้นไม้ เป็นต้น ผู้ซื้อเมื่อทราบจุดที่วางสินค้าก็หาโอกาสไปหยิบเอาของแล้วมีการจ่ายเงินผ่านตู้เติมเงินหรือโอนผ่านธนาคารตามปกติ

2) ยาเสียสาว จากข่าวประชาสัมพันธ์สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา(อย.) ปี พ.ศ. 2560 ตรวจพบว่ามีการนำสิ่งเสพติดไปผสมในเครื่องดื่มชาเขียว น้ำอัดลม มีทั้งเป็นเม็ดสีน้ำเงินและสีแดง หรือเรียกกันว่ายาเสียสาว โดยเป็นยาปลอมประเภทออกฤทธิ์ทำให้มึนเมา อีกทั้งยังไม่มิกลิ่นซึ่งเป็นยานอนหลับโดมิคุม หรือ Dormicum หรือ Midazolam และ Xanax หรือ Alprazolam ยาสองชนิดนี้จัดเป็นวัตถุออกฤทธิ์ประเภทที่ 2 ตามกฎหมายออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทแต่เป็นคนละชนิดกับเมทแอมเฟตามีน หรือ ยาบ้า โดยจะใช้เป็นยานอนหลับซึ่งแพร่ระบาดในกลุ่มเยาวชน นอกจากนี้ยังมีผลอันตรายต่อการทำงานของตับและไต สารเสพติดนี้ไม่สามารถซื้อขายผ่านร้านขายยาได้และแพทย์เท่านั้นที่มีสิทธิ์สั่งจ่ายยาได้ จึงได้มีช่องทางซื้อขายผ่านออนไลน์ อย่างไรก็ตามแม้ว่ามีการซื้อตามร้านขายยา หากคนขายไม่มีจริยธรรมลักลอบขายโดยไม่มีแพทย์สั่งจ่ายยาอาจส่งผลให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพผู้ซื้อหรือใช้ในทางที่ผิดได้ อีกทั้งยังพบว่าบางผลิตภัณฑ์มีปริมาณของยาที่ปรากฏข้างกล่องไม่ตรงกับฐานข้อมูลของคณะกรรมการอาหารและยา (Food and Drug Administration, 2017)

3) อาหารเสริมผสมยาลดความอ้วน ไม่ว่ายุคสมัยใด ความสวยความหล่อ หุ่นดีเป็นสิ่งที่ทุกคนถวิลหา โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นและเยาวชนที่มีปัญหาเรื่องน้ำหนักเกินหรือภาวะอ้วน ย่อมสรรหาหนทางลดน้ำหนัก แต่กลับไม่ควบคุมอาหารและออกกำลังกาย เพราะเห็นผลช้า บ้างก็มีความขี้เกียจ ไม่มีเวลาปฏิบัติ สารพัดเหตุผลในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพที่ดี ยังคงรับประทาน

อาหารที่ชอบประเภท ฟาสต์ฟู้ด อาหารหรือเครื่องดื่มที่มีรสหวาน ดังนั้นอาหารเสริมลดน้ำหนัก กาแฟลดน้ำหนัก จึงเป็นทางเลือกหนึ่ง ที่มีขายตามร้านขายยาท้องตลาดทั่วไป โดยเฉพาะสื่อทางออนไลน์ที่ควบคุมได้ยาก ยิ่งยี่ห้อไหนที่มีดาราเป็นพรีเซนเตอร์หรือมีการยืนยันว่ารับประทานและเห็นผลจริงจะได้รับความสนใจจากกลุ่มวัยรุ่นและเยาวชนเป็นพิเศษ โดย 5 ปีที่ผ่านมา คณะกรรมการอาหารและยาได้มีการสุ่มตรวจพบ 145 ผลิตภัณฑ์ที่มีการผสมสารไซบูทรามิน แต่ภัยร้ายที่แฝงมานั้นคือผลิตภัณฑ์ที่ไม่มี อย. หรือ มีเลข อย.ปลอม โดยมีการลักลอบใส่สารไซบูทรามินซึ่งเป็นวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทประเภท 1 หากพิจารณาสูตรโครงสร้างสารไซบูทรามินทางเคมีจะเป็นอนุพันธ์ของเมทแอมเฟตามีนหรือยาบ้า แต่มีการดัดแปลงพัฒนาบางส่วนให้มีฤทธิ์ออกไปในทางเบื่ออาหารมากกว่า ลดฤทธิ์การกระตุ้นประสาทและความหลอนลง ทำให้สารไซบูทรามินออกฤทธิ์ต่อระบบประสาทส่วนกลาง ผลข้างเคียงทำให้ปากแห้ง คลื่นไส้ ท้องผูก สับสน อ่อนแรง เหงื่อออก ปวดศีรษะ หัวใจเต้นเร็ว นอนไม่หลับ วิดกกังวล การรับรสเปลี่ยนไป ความดันโลหิตสูง เสี่ยงต่อกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดและเสี่ยงต่อโรคหลอดเลือดสมอง จะเห็นได้ว่าอันตรายและอาจถึงตายได้ (Department of Health, 2018)

4) อิทธิพลจากคนดังหรือดารา เด็กและเยาวชนยังมีพฤติกรรมเลียนแบบศิลปินดาราหรือคนที่มีชื่อเสียงเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดผู้เสพติดหน้าใหม่ การเห็นข่าวดาราผ่านสื่อโทรทัศน์ถูกจับว่าด้วยการใช้สารเสพติดทำให้กลุ่มวัยรุ่นมีความคิดว่า “ถ้าไม่ดี แล้วเค้าจะใช้กันทำไม” (Chawalit, 2015) ซึ่งเป็นปัจจัยเอื้ออย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดในเด็กและเยาวชนไทยในปัจจุบันอีกด้วย

การกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยในสังคม

จากปัญหาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชน นอกจากหน่วยงานทุกภาคส่วนได้ให้ความสนใจในการ

แก้ไขปัญหาโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ได้ดำเนินนโยบายสนับสนุนหน่วยงานต่าง ๆ ในการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันและแก้ไขปัญหาภาวะสุขภาพของประชาชน รวมถึงการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาสารเสพติดที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งในแผนของการดำเนินงานด้านปัญหายาเสพติดนั้นมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาการดำเนินงานมากกว่าทศวรรษ ซึ่งมีดำเนินการในหลายภาคส่วนทั้งในระบบสาธารณสุข ระบบกระทรวงศึกษาธิการ ระบบชุมชน และระบบยุติธรรม เพื่อเน้นการจัดการกับปัญหายาเสพติดตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม ระยะลูกกลาม และป้องกันการกลับมาเสพติดซ้ำของเด็กและเยาวชน ทั้งนี้สังคมไทยกำลังเผชิญปัญหายาเสพติดรุนแรงในเด็กและเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับปัญหายาเสพติด ซึ่งนับวันปัญหานี้ยิ่งทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น จากข้อมูลกลุ่มเยาวชนที่ถูกจับกุมดำเนินคดีจำแนกตามฐานความผิด 3 อันดับแรก โดยศึกษาจากข้อมูลปี พ.ศ. 2557-2559 พบว่า ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษเป็นคดีที่พบมากที่สุด (ร้อยละ 45.1; 39.6; 40.8) รองลงมา คือ คดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน (ร้อยละ 19.7; 21.2; 19.6) และอันดับที่ 3 คือ คดีความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย (ร้อยละ 13.7; 12.9; 10.2) (Department of Juvenile Observation and Protection, 2016) อย่างไรก็ตาม เด็กและเยาวชนที่ได้กระทำผิดถูกดำเนินคดีจะถูกส่งตัวไปควบคุมความประพฤติในสถานพินิจจนกว่าจะสิ้นสุดกระบวนการยุติธรรมถึงจะได้ออกมาใช้ชีวิตภายนอก สถานพินิจเหมือนบุคคลทั่วไป แต่กลับพบว่ากลุ่มเด็กและเยาวชนที่เคยถูกควบคุมความประพฤติในสถานพินิจมีการกระทำผิดซ้ำ โดยจากการศึกษาข้อมูลสถิติของ Information Technology Center of Department of Juvenile Observation and Protection (2015) ย้อนหลัง พบว่า ตั้งแต่ 2553-2558 พบว่า เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ถูกจับในคดีเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยจำแนกตามประเภทยาเสพติด รองลงมาคือเด็กและเยาวชนซึ่งกลับเข้ามาอยู่ในสถานพินิจจากการกระทำผิดซ้ำ และลำดับสามคือความผิดเกี่ยวกับชีวิตและ

ร่างกาย โดยเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดซ้ำมักมีพฤติกรรมที่ไม่เกรงการลงโทษของกฎหมาย ทำให้เกิดเครือข่ายและตั้งกลุ่มแก๊งค์ก่อความวุ่นวายในสังคม ก่ออาชญากรรมที่รุนแรงขึ้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าปัญหาการกระทำความผิดซ้ำเด็กและเยาวชนทำให้ส่งผลกระทบมากมาย ส่งผลให้ประเทศชาติต้องเสียกำลังคนและงบประมาณมากมาย ในการป้องกัน แก้ไข เยียวยา ปัญหาดังกล่าว อีกทั้งยังส่งผลให้คนในชุมชนในสังคมที่มีเด็กและเยาวชนที่ก่อคดีซ้ำ ๆ อยู่ในชุมชนเกิดความวิตกกังวลหวาดหวั่นกลัวเกรงภัยอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน (Kanchana, 2012) นอกจากนี้ประเทศยังเสียงบประมาณในการเข้ามาดูแลในส่วนนี้มากมาย จากรายงานของแผนการปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 เกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์กระทรวงยุติธรรมและแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ 4 ปี พ.ศ. 2555-2558 ภายใต้กรอบวงเงินประมาณที่ได้รับจัดสรร ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 รวมวงเงินทั้งสิ้นจำนวน 1,662,263,900 บาท ซึ่งนับว่าเป็นเงินจำนวนมหาศาลที่เรานำมาจัดการกับคดีเด็กและเยาวชน โดยจะเห็นว่าหากมีเด็กและเยาวชนกระทำความผิดซ้ำมากยิ่งขึ้นก็จะทำให้ประเทศชาติทั้งทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพและงบประมาณในการพัฒนาประเทศในส่วนอื่น ๆ ซึ่งจากข้อมูลของ Department of Juvenile Observation and Protection (2018) พบว่า กลุ่มเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดซ้ำมากที่สุดอยู่ในช่วงอายุ 15 ปี แต่ไม่เกิน 18 ปี และพบว่าคดีความผิดที่ถูกดำเนินคดีอันดับแรก คือ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ซึ่งการที่กลุ่มเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดซ้ำในเรื่องยาเสพติดอาจจะส่งผลกระทบต่อเนื่องถึงการเสี่ยงต่ออัตราการเพิ่มขึ้นของคดีอาชญากรรม การมั่วสุมตามหอพักและสถานบันเทิง หรือเพิ่มความเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ปัญหาเหล่านี้อาจจะส่งผลกระทบต่อ สังคม และเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้นควรมีศึกษาหาสาเหตุปัจจัยสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องต่อการกระทำความผิดซ้ำในคดียาเสพติดของเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก

และเยาวชนในประเทศไทย เพื่อช่วยป้องกันการเกิดปัญหาและผลกระทบจากปัญหาเหล่านี้ ซึ่งอาจส่งผลต่อการพัฒนาประเทศชาติในระยะยาว

จากการศึกษาและทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมา คือ การศึกษาวิจัยของ Boonchai et al. (2004) พบว่า เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดและอยู่ในความดูแลของสถานพินิจเมื่อกลับออกไปแล้วยังพบว่าวนกลับเข้ามาอีกเนื่องจากการกระทำความผิดซ้ำ ๆ ซึ่งปัญหาดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับระบบการดูแลเด็กและเยาวชน ซึ่งการกลับเข้ามาในสถานพินิจอีกครั้งนั้น เยาวชนส่วนใหญ่มักจะกระทำความผิดที่รุนแรงขึ้น โดยเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีและส่งตัวมาอยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน มีการคัดกรองทางพฤติกรรมเบื้องต้นเป็นเด็กที่มีความก้าวร้าวรุนแรง ร้อยละ 70 ของเด็กทั้งหมด ในกลุ่มนี้มีเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเพราะติดสารเสพติดให้โทษ ร้อยละ 18 และสุดท้ายกระทำความผิดเพราะพฤติกรรมเลียนแบบจากกลุ่มเพื่อน ร้อยละ 12 เช่น ปัญหาเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดซ้ำมีพฤติกรรมรวมแก๊งมอเตอร์ไซด์วิ่งกวนเมืองและก่อปัญหาต่าง ๆ ในพื้นที่เขตอำเภอเมือง ในจังหวัดต่าง ๆ หรือแม้แต่ในเขตชุมชนเมือง และจังหวัดใหญ่ที่เป็นพื้นที่เศรษฐกิจนั้น โดยส่วนมากจะพบว่าเป็นเด็กและเยาวชนจากพื้นที่อื่นที่เข้ามา และก่อปัญหาต่าง ๆ ในเขตชุมชนดังที่กล่าวมา ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นเขตชุมชนที่มีประชากรส่วนใหญ่อพยพจากจังหวัดอื่นมาอาศัยอยู่ การอาศัยอยู่ไม่ถาวร คล้ายชุมชนแออัด มีคนเข้า ๆ ออก ๆ จึงยากที่จะควบคุมและแก้ปัญหาได้ ส่วนในเขตพื้นที่นอกการปกครองของเทศบาล พบว่าชุมชนจะมีลักษณะพื้นที่เป็นเขตเมืองกึ่งชนบท ได้ประสบปัญหาเด็กและเยาวชน กระทำความผิด เช่น การทะเลาะวิวาท ชกต่อย การติดเกม การติดสารระเหย การลักเล็กขโมยน้อย และที่สำคัญเด็กและเยาวชนเหล่านี้ ยังเสพยาและขายยาเสพติด

จากการศึกษาสาเหตุและพฤติกรรมการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน พบว่า ปัจจัยภูมิหลังของเด็กอยู่ในครอบครัวที่แตกแยก ถูกชักชวนจะกลุ่มเพื่อนหรือแฟน เกิดจากความสนุกคึกคะนองทำในกลุ่มทำร่วมกันในกลุ่ม

เพื่อน ทำไปโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์และเห็นเพื่อนทำก็ทำตามและไม่ได้มีความรู้สึกว่าสิ่งที่ตนเองกระทำนั้นเป็นสิ่งที่ผิด ไม่มีวุฒิภาวะในการควบคุมตนเองและต้องการเป็นที่ยอมรับจากสังคม (Yanisha, 2016) ดังนั้นการมองปัญหาการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนจะต้องมองถึงสาเหตุหรือปัจจัยที่ก่อให้เกิดการกระทำความผิดนั้นซึ่งยังถ้าเป็นความผิดรูปแบบเดิม ๆ ซ้ำ ควรจะมองในเรื่องของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในปัจจุบันที่มีการเติบโตในด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วควบคู่กันกับด้านเศรษฐกิจที่ทำให้ค่านิยมในวัตถุเพิ่มมากขึ้นไปด้วย อีกทั้งอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวได้รวมถึงวัฒนธรรมทางสังคมและค่านิยมประเพณีความเชื่อต่างๆ ที่ส่งผลต่อความคิดและพฤติกรรมในการกระทำความผิดของเด็ก (Tawan, 2014) และอีกปัจจัยที่มีความสำคัญไม่น้อยเลยในการกระทำความผิดของเด็ก คือ ด้านปัจจัยภายในที่ก่อให้เกิดความรุนแรงในเด็กและเยาวชนได้แก่ ระดับเซวาร์ปัญหา ฮอร์โมน ความผิดปกติทางด้านร่างกาย พื้นฐานทางด้านอารมณ์ ทักษะที่นิยมใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหา รวมไปถึงค่านิยมเรื่องของการศักดิ์ศรี เมื่อมีเหตุการณ์ที่ทำให้รู้สึกถูกทำร้ายศักดิ์ศรี ก็ทำให้เกิดพฤติกรรมความรุนแรงขึ้นมาและอาจก่อให้เกิดการกระทำผิดแบบเดิมซ้ำ ๆ เช่นเดียวกัน นอกจากนี้ได้มีการศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน ได้แก่ ทฤษฎีการเรียนรู้สังคม ทฤษฎีการควบคุมสังคม ทฤษฎีความผูกพันทางสังคม ทฤษฎีความกดดันทางสังคม ทฤษฎีความกดดันทั่วไป ทฤษฎีการขัดเกลาทางสังคม ทฤษฎีการเลียนแบบ ทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่าง ทฤษฎีการขัดขวางหรือยับยั้ง ทฤษฎีการประทับตรา ทฤษฎีการควบคุมตนเองและทฤษฎีการเลือก เพื่อมาใช้อธิบายถึงสาเหตุและปัจจัยที่สัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในประเทศไทย ถึงกระนั้นก็ยังไม่สามารถสรุปได้ว่าการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนเกิดขึ้นภายใต้กรอบแนวคิดทฤษฎีใดหรือภายใต้สาเหตุใดสาเหตุหนึ่ง และจากข้อมูลของ Department of

Juvenile Observation and Protection (2016) พบว่า เด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจเป็นเด็กที่อยู่ในครอบครัวแยกกันอยู่มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 62.8) รองลงมา คือ เด็กที่ครอบครัวอยู่ร่วมกัน ร้อยละ 37 ซึ่งนั่นเป็นเพียงสาเหตุเพียงเบื้องต้นเท่านั้น โดยสาเหตุและปัจจัยที่สัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนอาจมีสาเหตุและปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งด้านกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม ที่ต้องมีการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหามาตรฐานและประสิทธิภาพ

การใช้เทคโนโลยีสื่อออนไลน์ในการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในสังคมไทย

จากความจริงก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบันส่งผลให้วิถีชีวิตเปลี่ยนไปตามยุคสมัย โดยพบว่าประชากรไทยมีการใช้งานอินเทอร์เน็ตเป็นอันดับ 3 ของโลก โดยเฉลี่ยวันละ 9 ชั่วโมง 11 นาที สำหรับข้อมูลเด็กและเยาวชนอายุระหว่าง 13-17 ปี จำนวน 3.9 ล้านคน มีการใช้งาน facebook จำนวน 2.2 ล้านบัญชี คาดว่าเป็นเยาวชน 1 ใน 3 ของประชากรทั้งหมด ซึ่งทำให้ง่ายต่อการเข้าถึงการค้ายาเสพติดและสิ่งผิดกฎหมายที่เผยแพร่ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ อีกทั้งเด็กและเยาวชนยังขาดวุฒิภาวะ มีความคิดคนอง อยากรู้ อยากลอง รู้เท่าไม่ถึงการณ์ ง่ายต่อการถูกชักชวนให้กระทำความผิด บ้างก็กระทำความผิดเพราะต้องการเงินมาใช้จ่าย (Department of Mental Health, 2019) โดยปัจจัยของการกระทำผิดซ้ำจากการศึกษาของ Kanchana (2012) พบว่ามีความเกี่ยวข้องกับระบบเศรษฐกิจ ระบบการเมืองการปกครอง ระบบสังคม และระบบการศึกษา โดยมีสาเหตุที่แท้จริง คือ การไม่ตระหนักรู้ว่าการเสพยาเป็นการทำผิดกฎหมาย การกลับไปคบค้าสมาคมกับกลุ่มเพื่อนที่เสพยา การขาดโอกาสในการเข้ารับการศึกษา บำบัดฟื้นฟู อย่างถูกต้อง การขาดแรงจูงใจในการเลิกเสพยา การไม่ตั้งใจในการเลิกเสพยาอย่างจริงจัง และการที่สังคมไม่ยอมรับและให้โอกาส (Kanchana, 2012) และจากการศึกษาของ Aphiwut (2017) พบว่า กรณีเด็ก

และเยาวชนที่เคยกระทำความผิดและผ่านกระบวนการแก้ไข ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมาแล้วกลับมากระทำความผิดซ้ำอีกกรณีเด็กกระทำความผิดซ้ำในความผิดฐานลักลอบค้ายาเสพติดอาจเกิดจาก อ่อนประสบการณ์ มีความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ และขาดความรู้ลึกซึ้งข้อดี และเนื่องด้วยความเป็นเด็กจึงได้รับการคุ้มครองมากกว่า เยาวชนที่ถือว่ามีความผิดเพียงพอที่จะแยกแยะว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิด โดยจะเห็นได้ว่าสาเหตุที่แท้จริงส่วนใหญ่เกิดจากตัวบุคคลเอง เพราะแต่ละคนมีบุคลิกภาพ พื้นฐานทางอารมณ์ การเลี้ยงดูมาที่แตกต่างกันทำให้มีผลต่อการก่อมลทินหรือขัดเกลาแก้ไขพฤติกรรมไม่พึงประสงค์แตกต่างกัน (Aphiwut, 2017) เช่น เด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวก็ต้องใช้เวลาในการขัดเกลา แต่ในการขัดเกลาในสถานฝึกอบรมมีข้อจำกัดในเรื่องของเวลาหรือเข้าไปอบรมเพียงระยะสั้นจึงไม่เพียงพอในการแก้ไขบุคลิกภาพที่ติดอยู่กับการกระทำผิดซึ่งเป็นเหตุให้กระทำความผิดซ้ำอีกเมื่อกลับออกไปอยู่ในครอบครัวและสังคม (Decha, 2012)

การกระทำผิดซ้ำมีสาเหตุจากการได้พบปะสังสรรค์หรือคบค้าสมาคมกลุ่มเพื่อนเป็นสำคัญ และมีความสอดคล้องกับทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่าง (Differential Association Theory) ของ Edwin (1985) เจ้าของทฤษฎี ได้อธิบายถึงการกระทำผิดซ้ำที่เกิดจากการได้คบหาสมาคมพบปะเพื่อนนั้น จะเกิดการเลียนแบบในองค์ประกอบที่ได้จากเพื่อน ได้แก่ ประเภทคุณลักษณะ บุคลิกภาพ พฤติกรรม และเหล่านี้จะทำให้เกิดทัศนคติ ค่านิยม กลวิธี เทคนิคที่โน้มแนวโน้มให้ตัวบุคคลกระทำความผิดได้ในภายหลัง นอกจากนั้นทฤษฎีนี้เชื่อว่า พฤติกรรมอาชญากรรมไม่ได้มีสาเหตุโดยตรงจากพันธุกรรมหรือสภาพแวดล้อมทางสังคม แต่เกิดจากการเรียนรู้พฤติกรรมจากคนใกล้ชิด ไม่ว่าจะเป็นการพูดคุย ทำทาง การติดต่อสื่อสารกัน (Edwin, 1985) หรืออาจจะเปรียบได้กับสุภาษิตไทยที่ว่า “คบคนพาล พาลพาไปหาผิด คบบัณฑิต พาลพาไปหาผล” จากทฤษฎีนี้สามารถสรุปได้ว่าการที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิดซ้ำในคดียาเสพติดเป็นผลจากการไปคบหาสมาคมกับเพื่อน หรือคนอื่น อาจรวม

ถึงการเลียนแบบคนมีชื่อเสียงหรือดาราที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดผ่านทางสื่อโทรทัศน์ สิ่งพิมพ์หรือสื่อออนไลน์ต่าง ๆ ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับอิทธิพลหรือความสนิทสนมของคนที่คบหาด้วย รวมถึงความถี่ที่พบเจอกัน ระยะเวลาที่คบกัน ที่จะสามารถเกิดเรียนรู้พฤติกรรมไปจนการเลียนแบบ พฤติกรรม ทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม แบบแผนพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น การที่เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดแล้วมาอยู่รวมกันในสถานพินิจหรือสังคมเรือนจำ มักเป็นโอกาสที่ทำให้เกิดการคบหาสมาคมทำให้เกิดการเรียนรู้พฤติกรรม เทคนิค ค่านิยมของคนอื่น ที่มีประสบการณ์โชกโชนกว่า ทำให้เกิดการเลียนแบบ พฤติกรรมที่ร้ายแรงกว่าเดิมและกลับมากระทำความผิดซ้ำได้อีก ซึ่งการเรียนรู้ของแต่ละคนก็ขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่ถูกกักกันในสถานพินิจหรือเรือนจำอีกด้วย คนที่อยู่ระยะเวลานานกว่าก็ยิ่งเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรยาเสพติดได้มากกว่า (Aphiwut, 2017) จะเห็นได้ว่าไม่เพียงแต่การแก้ไขและป้องกันเมื่อเยาวชนเข้าสู่ช่วงวัยที่สามารถกระทำความผิดได้แล้ว เราควรหาวิธีหรือมาตรการในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่ดีให้เกิดขึ้นจนกลายเป็นอัตมโนทัศน์และเป็นคุณลักษณะที่ดีของการเป็นพลเมืองที่ดีโดยนำ ทฤษฎีของ Kohlberg (1976) ได้ชื่อว่าทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม (Moral Development Theory) โดยจะเน้นค่านิยมความดีความชั่วของมนุษย์ ซึ่งเราสามารถพัฒนาได้ตั้งแต่ระดับ Premoral อยู่ในช่วงวัยเด็กตอนต้นก่อนเข้าเรียน และ ระดับ Conventional อยู่ในวัยเรียนจนถึงวัยรุ่นจะให้เกิดการมีจิตสำนึกที่จะใช้หลักทำตามหน้าที่ของสังคม โดยปฏิบัติตามระเบียบของสังคมอย่างเคร่งครัด (Kohlberg, 1976)

สำหรับการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนไทยยุค 4.0 จากข้อมูลที่ศึกษามาสามารถสรุปได้ว่า ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีในปัจจุบันในเรื่องของสื่อออนไลน์เป็นที่นิยมอย่างแพร่หลายในเด็กและเยาวชนไทย และแน่นอนเรื่องของช่องทางคบหาเพื่อนทางสื่อออนไลน์ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนเก่า เพื่อนใหม่ หรือแม้แต่เพื่อนที่รู้จักกันในสถานพินิจหรือเรือนจำสามารถเข้าถึงได้ง่ายและยากต่อการควบคุม ในการนัด

พบปะกัน หรือแม้กระทั่งการเห็นสินค้ายาเสพติดใหม่ๆ ผ่านสื่อออนไลน์ อีกทั้งเมื่อพ้นโทษออกมานอกสถาน กักกัน และได้กลับไปอยู่กับครอบครัวที่ผู้ปกครองไม่มี เวลาในการดูแลการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของ เด็กและเยาวชน อีกทั้งการใช้ชีวิตกับสภาพแวดล้อมเดิม ประกอบกับการที่พนักงานคุมประพฤติไม่มีเวลาออกไป สอดส่องดูแลระหว่างถูกคุมความประพฤติในสถาน พินิจฯ ทำให้เด็กและเยาวชนหวนกลับไปกระทำผิดซ้ำ ได้โดยง่าย ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับภาระการทำผิดในครั้ง แรกแล้วพบว่า การกระทำผิดซ้ำจะมีพฤติการณ์คดีที่ร้าย แรงขึ้น เนื่องจากเด็กเริ่มไตร่ตรองและซึ้งน้ำหนักในการ กระทำผิดเพราะเห็นว่าเมื่อกระทำผิดเงื่อนไขคุมประพฤติ ก็อาจถูกศาลสั่งฝักอบรมได้ จึงเป็นเหตุผลที่ตัดสินใจ กระทำผิดซ้ำในลักษณะที่รุนแรงขึ้นเพื่อให้คุ้มกับการที่ จะถูกศาล สั่งฝักอบรมอีกครั้ง (Kesawarang, 2018)

แนวทางในการแก้ไขปัญหา

จากที่กล่าวมาข้างต้นประเทศไทยคงต้องยอมรับ ว่าการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน ในปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าของสังคมออนไลน์เข้า มาเกี่ยวข้อง ส่งผลกระทบที่รุนแรงต่อการพัฒนา บุคลากรที่สำคัญของชาติในอนาคต ดังนั้นผู้ปกครอง ครอบครัว เพื่อน บุคคลใกล้ชิด หรือหน่วยงานที่มีส่วน เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ควรหาแนวทางหรือ มาตรการมาพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาร่วมกัน โดย บทความนี้ขอเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาโปรแกรมในเชิงบำบัดร่วมกับทีม สาธารณสุขหรือทีมจิตเวชเด็กและวัยรุ่นในการทำภาคี เครือข่ายสุขภาพ เครือข่ายชุมชน สถานศึกษาและทุก ภาคส่วนในการจัดทำโปรแกรม ที่สามารถช่วยลดปัจจัย ที่เป็นสาเหตุทำให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดซ้ำในคดี ยาเสพติด โดยนำแนวคิดทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม ของ Kohlberg (1976) เพื่อเน้นให้เด็กและเยาวชนได้มี การปลูกฝังค่านิยมในการรู้จักความดี ความชั่วของมนุษย์ มาใช้วางรูปแบบปรับในการเรียนการสอนในสถานศึกษา ตั้งแต่วัยก่อนเรียนจนเข้าสู่วัยเรียนและวัยรุ่น ซึ่งเป็นการ

มุ่งพัฒนาอัตมโนทัศน์ที่ดีให้เกิดขึ้นในเด็กและเยาวชน อีกทั้งการพัฒนาโปรแกรมในเชิงบำบัดร่วมกันของ สหสาขาวิชาชีพยังจะมีข้อมูลที่เป็นประโยชน์ การช่วย สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลเด็กในสถานพินิจฯ ได้ทำ วิจัยจากงานประจำ (Routine to Research) จะช่วย พัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่เหมาะสมและมีประสิทธิผล ต่อเด็กและเยาวชนในยุค 4.0 เพื่อป้องกันการหวนกลับ ไปกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดอีก

2. การส่งเสริมทักษะชีวิตและการเผชิญปัญหาให้ กับเด็กและเยาวชนที่เคยกระทำผิดคดียาเสพติดโดยมี ครอบครัวมีส่วนร่วมเพื่อเป็นกำลังใจให้กับเด็กและ เยาวชนที่มีความตั้งใจในการเลิกเสพยาหรือการค้าขาย ยาเสพติด ในขณะที่กลับมาอยู่กับครอบครัวและได้รับ การติดตามโดยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน โดยพบว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลลัพท์ที่ดีไม่ให้เกิดและ เยาวชนไม่กลับไปกระทำผิดซ้ำ คือ การทำกิจกรรมกลุ่ม ร่วมกันในครอบครัว การมีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การได้ความคิดเห็นร่วมกัน การทำกิจกรรม เช่น เล่นกีฬา การทำงานอดิเรก เป็นต้น โดยมีครอบครัวให้การสนับสนุน จะช่วยให้เด็กและเยาวชนเห็นคุณค่าของครอบครัวและ มีความเข้าใจตนเองมากขึ้น ไม่หวนกลับไปทำสิ่งผิดและ ส่งผลให้เกิดความตั้งใจอย่างต่อเนื่องที่จะพัฒนาทักษะ ชีวิตของตนเองไม่ให้กลับไปกระทำผิดซ้ำ (Narumol & Weeraporn, 2018)

3. หน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องทบทวน เชิงวิชาการถึงด้านมาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำใน คดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและ คุ้มครองเด็กและเยาวชนในประเทศไทย หรือศึกษาถึง สาเหตุและปัจจัยในการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดที่มา จากมุมมองของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในยุค ปัจจุบัน เพื่อนำสู่การหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังทันทวยค สมัยและนำเสนอวิธีป้องกันการกระทำผิดซ้ำในคดี ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในเชิงนโยบายแก่ผู้กำหนด นโยบายของประเทศ

4. ภาครัฐควรทบทวนและกำหนดนโยบายเชิงลึก ในการบูรณาการการทำงานของภาคีเครือข่ายสุขภาพ

กระทรวงยุติธรรม โดยมีทีมสุขภาพจิตและชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลปัญหาการกลับมากระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของแต่ละภูมิภาค เพื่อวางแผนนโยบายที่สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นนั้น ๆ ซึ่งเป็นองค์ความรู้ใหม่ที่น่าสนใจไปสู่การวางแผนป้องกันปัญหาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชนต่อไป

5. สร้างความร่วมมือในทีมสหสาขาวิชาชีพเพื่อพัฒนาเครือข่ายการติดตามเด็กและเยาวชน โดยสร้างช่องทางการติดตามและดำเนินงานโดยใช้เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟสบุ๊ก อินสตาแกรมและในยูทูบ เป็นต้น การเพิ่มพลังใจในเด็กและเยาวชนโดยสนับสนุนกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ การเชิดชูคนที่กระทำดีเพื่อเป็นโมเดลแบบอย่างที่ดีให้กับเด็กและเยาวชนยังที่กระทำผิดเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและสามารถดำรงชีวิตร่วมกับคนอื่น ๆ ในสังคมได้ เพื่อมุ่งหวังให้สามารถสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างอนาคตที่ดี

6. ครอบครัว ควรมีเวลาเอาใจใส่และสนใจในเด็กและเยาวชนเมื่อได้กลับมาอยู่ในสังคม ควรให้กำลังใจ สนับสนุนโอกาสทางการศึกษา การสร้างอาชีพ กิจกรรมที่สนใจไม่ให้เป็นหมกมุ่นในสังคมออนไลน์ที่มากเกินไป สุ่มเสี่ยงต่อการคบเพื่อนไม่ดี หรือการซื้อขายยาเสพติดผ่านสื่อออนไลน์ เพราะฉะนั้นการเล่นอินเทอร์เน็ตหรือสื่อออนไลน์ควรอยู่ในสายตาของผู้ปกครอง นอกเหนือจากนี้สังคมรอบข้าง เพื่อน ชุมชนควรให้โอกาสแก่เด็กและเยาวชนที่หลงผิดไม่แสดงท่าทีรังเกียจหรือไม่อยากคบค้าสมาคม ควรเปิดโอกาสให้เขามีบทบาทในชุมชนและสังคม ชักชวนร่วมกิจกรรมในชุมชนและสังคม เช่น การเป็นตัวแทนเล่นกีฬาในหมู่บ้าน การช่วยกลุ่มเจ้าหน้าที่

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและอาสาสมัครหมู่บ้านรณรงค์เมาไม่ขับ การเล่นดนตรี เป็นต้น หรือตั้งศักยภาพในการใช้สื่อทางออนไลน์ของเด็กและเยาวชนมาช่วยสร้างสื่อความรู้เรื่องภัยจากยาเสพติด เพื่อใช้แนะนำรุ่นน้องหรือเด็กรุ่นหลัง อีกทั้งเป็นการสร้างคุณค่าให้กับเด็กและเยาวชนหรือเป็นเวทีแห่งการแสดงศักยภาพให้บุคคลรอบข้างเกิดการยอมรับและช่วยให้เขาเหล่านั้นไม่กลับไปกระทำผิดซ้ำได้อีกทางหนึ่ง

บทสรุป

การกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสังคมไทยยุค 4.0 เป็นสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยในหลายด้านดังนั้นเพื่อมุ่งเน้นการจัดการปัญหาทุกภาคส่วนควรเห็นความสำคัญและร่วมมือวางแผนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็กและเยาวชนที่มีการกระทำผิดซ้ำหรือการส่งต่อเพื่อการบำบัดรักษาในรายที่มีการเสพติดร่วมด้วย ทั้งนี้เพื่อจะไปสู่การพัฒนากลยุทธ์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในการดูแลสอดส่องพฤติกรรมเสี่ยงที่เกี่ยวกับยาเสพติด และช่วยกันหาแนวทางการป้องกันร่วมกับทีมสุขภาพทีมการปกครองท้องถิ่นทีมเจ้าหน้าที่ตำรวจแลหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการป้องกันและส่งเสริมสุขภาพในชุมชนและนำไปสู่การแก้ไขในเชิงยุทธศาสตร์ระดับท้องถิ่นและจังหวัดอันจะเป็นแนวทางการสร้างสุขภาวะในการจัดการดูแลปัญหาเด็กและเยาวชนรวมทั้งช่วยฟื้นฟูกลุ่มเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ซึ่งถือเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญต่อการพัฒนาชาติที่ยั่งยืนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- Aphiwut, N. (2017). *The Measure of Punishment in Case of Recidivism of Juvenile Delinquent in Drug Trafficking* (Master's thesis, Sripatum University). (In Thai)
- Boonchai, N., Boonma B., Phutthiphong T., Rattiya T., Chirangkun K., & Nantarangsi K. (2004). *Development of juvenile care systems in juvenile observation and protection centers: Situation analysis*. Bangkok: Health Systems Research Institute (HSRI). (In Thai)

- Center for Drug Prevention and Suppression of the Department of Mental Health. (2016). *Statistics of treatment and system reporting*. Retrieved from www.nccd.go.th. (In Thai)
- Chawalit, K. (2015). Factor Influences Narcotic Addition in Female Student, Kalasin Province. *Phetchabun Rajabhat Journal*, 17(1), 54-62. (In Thai)
- Decha, S. (2012). Children and Influence of Family. *Journal of Law* 3, 12-17. (In Thai)
- Department of Juvenile Observation and Protection. (2014). *Annual Report 2014: Case Statistics*. Bangkok: Information Technology Center Department of Juvenile Observation and Protection. (In Thai)
- Department of Juvenile Observation and Protection. (2018). *Departments and locations*. Retrieved from <http://www2.djop.moj.go.th/location/office?start=75> (In Thai)
- Department of Juvenile Observation and Protection. (2016). *The offense of drug-related offense that has been prosecuted by juvenile observation and protection centers nationwide Classified by drug type*. Retrieved from http://social.nesdb.go.th/SocialStat/StatReport_FullScreen.aspx?reportid=106&template=1R2C&yeartype=M&subcatid=45 (In Thai)
- Department of Health. (2018). *Toxic effects of cybutamines*. Retrieved from <https://www.thaihealth.or.th/Content/43548.html>. (In Thai)
- Edwin, H. S. (1985). *White Collar Crime: The Uncut Version*. London: Yale University Press.
- Food and Drug Administration. (2017). *FDA recommends parents closely monitor their children after Finding youth ordering drugs through the media*. Retrieved from <https://db.oryor.com/Databank/data/news/brochurenews>.
- Information Technology Center of Department of Juvenile Observation and Protection. (2015). *Report of juvenile delinquents who have returned to the probation center for recidivism in drug-related cases*. Retrieved from http://www.djop.go.th/Djop/main.php?page=UserNews&created_by=81 (In Thai)
- Internet foundation of Child Online Protection Action Thailand (COPAT). (2019). *A Survey of Situation of Online Media Use and Child Hazard of Year 2019*. Retrieved from <https://inetfoundation.or.th/Welcome/showmedia?id=138> (In Thai)
- Kanchana, K. (2012). *The development of a recidivism prevention on drug users model: a case study of the juvenile observation and protection department* (Doctoral dissertation, Silpakorn University). (In Thai)
- Kesawarang, C. (2018). *Abstract: Factors influencing the recidivism of children and youth living in While being probationed in Central Observation and Protection Center*. Retrieved from <https://madlab.cpe.ku.ac.th/TR2/?itemID=473437>. (In Thai)
- Kohlberg, L. (1976). *"Moral Stages and Moralization"; The Cognitive Development Approach, in Moral Development and Behavior: theory*. New York: Holt Rinehart and Winston.

- Nation New Bureau of Thailand. (2019). *Special report: The situation of drug epidemic, drug market, policy for reducing the harm caused by drug*. Retrieved from <https://thainews.prd.go.th/th/news/detail/TCATG190924183508847> (In Thai)
- Narumol, M., & Weeraporn, S. (2018). The Effectiveness of the Life Skill Promoting Program and Family Participation on Life Skills Development and Intention to Quit Using Illicit Drug Among Juvenile Under Supervision by the Venue of Youth Observation and Protection. *Nursing Journal*, 45(2), 88-98. (In Thai)
- Office of the Narcotics Control Board. (2019). *Prevention action plan Suppress and treat drug abuse in 2019*. Retrieved from <https://www.oncb.go.th/Home/PublishingImages/Pages/ProgramsandActivities.pdf>. (In Thai)
- Pimpisa, C., Apinun, A., Penprapa S., & Samran, K. (2017). Prevalence of Substance Used, and Association between Substances Used with Sensation Seeking among Vocational Students. *Nursing Journal*, 44(2), 173-181. (In Thai)
- United Nations General Assembly Special Session. (2016). *The UN General Assembly Special Session on Drugs*. Retrieved from <https://idpc.net/policy-advocacy/the-un-general-assembly-special-session-on-drugs-ungass-2016>
- Tawan, C. (2014). Factors Influencing the Recidivism of Youth in order to find ways to develop youth after release. *Journal of Pathum Thani University*, 34(6). (In Thai)
- Yanisha, S. (2016). *Causes and behaviors of juvenile delinquency: A case study of causes and behaviors of offenders (SKOI)*. (Master's thesis, Rangsit University). (In Thai)